

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/195/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.157/2024/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Gyalog Balázs ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.157/2024/8. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék 4.B.191/2022/36. számú ítélete ellen. Az indítványozó szerint a támadott döntések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XV. cikkét, valamint a XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdését.
- [2] 1.1. Az indítvány alapjául szolgáló ügyben a Fővárosi Főügyészség vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vádat az indítványozó két alkalmazottja ellen. A Fővárosi Főügyészség az indítványozóval szemben pénzbírság kiszabását indítványozta, mivel a terheltek cselekményei, a jogtalan előny kérése és szerzése az indítványozó jogi személy tevékenysége körében történt, és a cselekmény a jogi személy javára előny szerzését eredményezte. A Fővárosi Törvényszék 2020. május 28-án kelt és a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.145/2010/10. számú végzése folytán 2020. október 15-én jogerőre emelkedett 511.B.1474/2019/35. számú ítéletével az indítványozó jogi személlyel szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítványt elutasította.
- [3] A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, melynek eredményeként a Kúria 2022. április 13-án meghozott Bfv.III.454/2021/8. számú végzésével hatályon kívül helyezte az indítványozó jogi személlyel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló rendelkezést, és ebben a vonatkozásban új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot. A megismételt eljárás

során az ügyészség továbbra is változatlan tartalommal fenntartotta a pénzbírság kiszabására irányuló indítványát.

- [4] A Fővárosi Törvényszék 2024. március 12-én meghozott 4.B.191/2022/36. számú ítéletével az indítványozóval szemben 500 000 forint pénzbírságot szabott ki. Az ítélet ellen az ügyészség magasabb összegű pénzbírság kiszabása miatt, az indítványozó jogi személy érdekében eljáró ügyvéd az intézkedés alkalmazásának mellőzésére irányulóan jelentett be fellebbezést. A Fővárosi Ítéltábla 2024. szeptember 25-én meghozott 3.Bf.157/2024/8. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az eljárási szabályok maradéktalan megtartásával hozta meg, a megismételt eljárásban ügyfelderítési kötelezettségének a szükséges és lehetséges körben eleget tett, feltárta a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazása szempontjából releváns bizonyítékokat. A másodfokú bíróság helytállónak tekintette az elsőfokú bíróság érvelését arra vonatkozóan, hogy a szándékos bűncselekmény a jogi személy számára előny szerzését célozta és eredményezte, az elítélt alkalmazottak a cég képviseletére is jogosultak voltak, így nem releváns, hogy az indítványozó vezető tisztségviselői tudtak-e az alkalmazottak tevékenységéről. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a pénzbírság összegének meghatározásakor az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta az intézkedés alkalmazásánál irányadó körülményeket, tekintettel volt a cselekmény elkövetése óta bekövetkezett jelentős időmúlásra, valamint arra, hogy a jogi személlyel szemben korábban nem került sor büntetőjogi intézkedés alkalmazására. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság nem látott alapot sem a pénzbírság súlyosítására, sem a szankció méltányosságából történő elengedésére, ezért helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.
- [5] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.157/2024/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Fővárosi Törvényszék 4.B.191/2022/36. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [6] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírósági döntések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiságot, valamint a XXVIII. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, mert az ügyben a vádirat nem felelt meg a törvényes vád követelményeinek. Kifogásolja továbbá, hogy a büntetőeljárás a természetes személy terheltekkel szemben korábban lezárult, így a kizárólag a jogi személlyel szemben lefolytatott eljárás nem felel meg a büntetőeljárás definíciójának.
- [7] Az indítványozó – hiánypótlást követően előterjesztett – kiegészítő alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XV. cikkében foglalt egyenlő bánásmód követelményének sérelmére is hivatkozott azzal összefüggésben, hogy a természetes személy terheltek számára biztosított volt a hatékony védelemhez való jog, míg az indítványozó jogi személynek nem. Az indítványozó a hatékony védelemhez való jog sérelmét abban

látja, hogy véleménye szerint nem érvényesülhetett a jelenléthez való jog, az iratbetekintés, valamint az indítványok megtételéhez való jog.

- [8] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy teljesültek-e az indítvány befogadhatóságának Abtv.-ben meghatározott feltételei, különösen a 26–27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti feltételek.
- [9] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [10] Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1) bekezdésben foglalt további követelményeknek. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozatok megjelölését, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, XV. cikk, XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdései]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és azokat semmisítse meg.
- [11] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére mint Alaptörvényben biztosított jogra csak két esetben alapítható alkotmányjogi panasz: a kellő felkészülési idő hiánya, illetve a visszaható hatály tilalma miatt {3012/2017. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [25]}. Az indítvány azonban az erre vonatkozó érvelést teljes mértékben nélkülözi, így ebben a vonatkozásban az alkotmányjogi panasz érdemi alkotmányossági vizsgálatára nincs lehetőség.
- [12] 2.2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miért és mennyiben sérti.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány releváns, alkotmányjogi érvelést nem tartalmaz a felhívott alaptörvényi rendelkezések tekintetében, ezért az nem felel meg a határozottság fent idézett Abtv. 52. § (1b) bekezdése *b)* pontjában foglaltaknak, ami az érdemi vizsgálat akadályát képezi.

- [14] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza az Alaptörvény XV. cikke, valamint a XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése vonatkozásában ugyan tartalmaz indokolást, azonban az indítvány a fenti alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában azok sérelmét valójában nem a bírói döntéssel, hanem a jogalkotó által alkotott jogszabályokkal, valamint a jogszabályokra vonatkozó jogértelmezéssel, joggyakorlattal összefüggésben állította. Az indítványozó a törvényes vád hiányára hivatkozik, valamint kifogásolja azt, hogy természetes személy terhelt nélkül is folytatható eljárás a jogi személlyel szemben.
- [15] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint önmagában annak állítása, hogy a támadott bírói döntés az indítványozó számára kedvezőtlen, még nem tekinthető alkotmányjogilag értékelhető indokolásnak, az indítvány érdemi elbírálásának pedig akadálya, ha az indítvány nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a támadott bírói döntéssel, illetőleg jogszabályi rendelkezéssel {például: 29/2021. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [21]}. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [16] 3. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Az alkotmányjogi panasz ezért nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, az alapjogi jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]; 3216/2020. (VI. 19.) AB határozat, Indokolás [31]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint: „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[18] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. december 9.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró